

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

PRACOVNÝ LIST – REŤAZCOVÉ METÓDY, ZLOŽENÉ A VNORENÉ PODMIENKY

SKÚMANIE

Úloha 1 Otvorte program `12_01_metody.py`. Program spustíte viackrát pre rôzne reťazce.

```
vstup = 'vOLÁM SA jOŽKO mRKVIČKA, MÁM 15 ROKOV'  
  
vystup = vstup.swapcase()  
print(f'{vstup} => {vystup}')
```

Čo je výsledkom metódy `retazec.swapcase()`?

Úloha 2 Otvorte program `12_02_metody.py`. Program spustíte viackrát pre rôzne reťazce.

```
meno = input('Zadajte svoje meno: ')  
  
if meno.isalpha() and meno[0] == meno[0].upper():  
    print(f'Zadané meno {meno} je v poriadku.')  
else:  
    print(f'Zadané meno {meno} nie je v poriadku.')
```

Pre ktoré reťazce program vypíše vetu `'Zadané meno {meno} je v poriadku.'`?

Pre ktoré reťazce program vypíše vetu `'Zadané meno {meno} nie je v poriadku.'`?

Čo je výsledkom príkazu `retazec.isalpha()`?

Čo je výsledkom príkazu `retazec.upper()`?

VYSVETLENIE

Úloha 3 Otvorte program `12_03_pismena.py`. Doplňte tento program tak, aby ku každému znaku vstupného reťazca vypísal veľké písmeno ekvivalentné danému znaku. Vhodnú metódu použite namiesto zápisu `'...'` v príkaze `print`. Môžete predpokladať, že na vstupe je reťazec pozostávajúci len z malých a veľkých písmen.

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

Úloha 4 S využitím skúseností z úlohy 2 riešte nasledujúcu úlohu:

Vytvorte program **uprava.py**, ktorý dostane na vstupe meno používateľa. Podmienkou je, aby vstupný reťazec obsahoval len písmená. Program skontroluje, či zadaný vstup obsahuje len písmená – ak nie, vypíše oznam o chybnom vstupe. Následne upraví vstupný reťazec tak, aby prvé písmeno bolo veľké a všetky ostatné malé.

ROZPRACOVANIE

Úloha 5 Škola v rámci svojho informačného systému ponúka žiakom vlastný komunikačný kanál. Žiak pri registrácii zadá svoju prezývku a vek. Ak ich zadal správne, získa prístup a môže komunikovať s ostatnými žiakmi školy. Vek je prirodzené číslo v rozsahu od 10 do 20, pre prezývku platia podmienky:

- na začiatku prezývky je podreťazec 'ZIAK',
- za podreťazcom 'ZIAK' nasledujú už len číslice, pričom číselnú časť tvoria aspoň 3, najviac však 8 číslic.

Vytvorte program **registracia.py**, ktorý otestuje vstupné hodnoty podľa uvedených podmienok.

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

SEBAHODNOTIACI TEST

1. Pani učiteľka v rámci záverečného opakovania pripravuje na každú hodinu slovenského jazyka krátky diktát vo forme dopĺňovačky: namiesto i/y napíše znak `_` a žiaci vpisujú na tento znak správne písmeno.

Vyberte správny kód, ktorý upraví vstupný text diktátu tak, že nahradí všetky výskyty písmen i, í, y, ý, l, Í, Y, Ý znakom `_`, napr. pri vstupnom texte „V našej peci myši pištia. Asi nie sú sýte.“ získame výstupný text „V našej pec_m_š_p_št_a. As_n_e sú s_te.“

Pomôcka: V pomocnom materiáli sa dozviete viac o metóde `replace()`.

Kód č. 1	Kód č. 2
<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' pismena = 'iíyyÍÍYÝ' for znak in pismena: text = text.replace(znak, '_') print(text)</pre>	<pre>text = 'V koryte spí milá myš.' pismena = 'iíyyÍÍYÝ' for znak in pismena: text.replace(znak, '_') print(text)</pre>

Správny je kód číslo _____.

2. Preštudujte si nasledujúci program:

```
vstup = input('Zadajte vstupný reťazec: ')
if vstup[0] == 'L' and vstup[-3:] == '035':
    if len(vstup) < 8:
        print('Výpis1')
    else:
        print('Výpis2')
else:
    print('Výpis3')
```

- A. Aký bude výstup nasledujúceho programu, ak na vstupe zadáme reťazec 'Letisko035'?
- B. Vytvorte taký vstupný reťazec, aby výstupom programu bol `Výpis1`.

Meno a priezvisko: ..... Škola a trieda: ..... Dátum: .....

VEDOMOSTI V KOCKE

Použitie reťazcových metód nám môže uľahčiť riešenie daného problému. Namiesto vytvárania vlastného algoritmu riešiaceho daný podproblém zvolíme vhodnú metódu.

Dôležité je zapamätať si, že **reťazcová metóda nemení reťazec**, na ktorý ju použijeme – **vytvára jeho upravenú kópiu** (podľa zvolenej metódy) a my túto **kópiu musíme spracovať**. Môžeme ju prepojiť s novou alebo pôvodnou premennou, prípadne ju použiť ako parameter niektorej funkcie:

```
s = 'kaTKa'
nove = s[0].upper() + s[1].lower()
```

```
s = 'kaTKa'
print(s[0].upper() + s[1].lower())
```

Pri úpravách reťazcov často využívame podmienky – zložené alebo vnorené.

Zložené podmienky vytvárame pomocou logických operátorov *and*, *or* a *not*:

Logický operátor	Popis
<i>and</i>	Vráti <i>True</i> , ak sú všetky logické výrazy pravdivé.
<i>or</i>	Vráti <i>True</i> , ak je pravdivý aspoň jeden z logických výrazov.
<i>not</i>	Neguje výsledok, vracia <i>False</i> , ak bol výsledok <i>True</i> a naopak.

Často krát je vhodnejšie použiť namiesto zložených podmienok **vnorené podmienky** (nahradzame nimi najmä viacnásobné použitie logického operátora *and*). Napr. ak chceme od používateľa získať jeho vek a výšku, budeme pravdepodobne vyžadovať, aby obe čísla boli kladné. Je pre používateľa pohodlnejšie, ak mu oznámime hneď po načítaní jeho veku, že zadal nekorektné číslo, a len v prípade správne zadaného veku budeme žiadať zadanie výšky:

Riešenie úlohy pomocou zložených podmienok	Riešenie úlohy pomocou vnorených podmienok
<pre>vek = input('Vek: ') vek = int(vek) vyska = input('Výška (cm): ') vyska = int(vyska) if vek > 0 and vyska > 0: print('Údaje sú OK.') else: print('Chybný vstup.')</pre>	<pre>vek = input('Vek: ') vek = int(vek) if vek > 0: vyska = input('Výška (cm): ') vyska = int(vyska) if vyska > 0: print('Údaje sú OK.') else: print('Chybná výška.')</pre> <pre>else: print('Chybný vek.')</pre>
Riešenie je stručnejšie, núti však používateľa zadať obidve vstupné hodnoty, aj keď hneď prvá je chybná. Navyše používateľ nevie, pri ktorom vstupe zadal chybný vstup.	Použitie vnorených podmienok predpokladá, že programátor nad úlohou premýšľal aj z pohľadu používateľa.